

(2)

(1)

॥ श्री शंकर ॥

(2)

॥ अथ भर्तु हरिकृतवेदाग्यशतकप्रारंभः ॥

श्वेत-॥ वृत्तिं सितयारुचंद्रकलि काचं च छिखा भासुरो ॥
 लीकादधविलोक काम शत्रुभः श्रेयो दशा मे स्पृहन् ॥
 उंतस्पूर्जदपारमोहन्ति रभुः तिमिरः प्राभादसुच्याटयन् ॥
 चेतः सद्बनियोगिनां विजयते शान्त्रदिपोहरः ॥ ३ ॥ ५ ॥
 अर्थ - छोटी दृष्टि अध्यश्लेष्य जापान्तः - न मन्त्र छुलिए हैं - तभ्यास स्पृह

अर्थ - छोटी मध्य शब्द पापाम् - न च छुल्लिं हृत् - तिरस्यु ज्
पूर्णाग्रह - वृष्टिर्दि - तत्त्वद्वयादेह अव्यक्तं द्वयमित्या - इति
कैवल्ये - एव न निर्वाच्य - इत्युभ्यः - एव निरुप्य ददत्य - अपि इ
प्रश्नमित्यावान् - इति द्वयात् प्रथम धन - कृष्णस्य इति
एव अप्य उपर्युक्तं ददत्यात् - इति भूत्यनुवृत्त - पूर्णं ददत्य - व
उत्तमाचार्य - न यत्प्रव्याप्य निरुप्यात् - एव च उपर्युक्तं ददत्य
पूर्ववाच ॥११॥ श्लोक १ बोध्यादेमत्सरः ग्रस्ताप्रभव
स-भयद्वृष्टिलाः अ बोधोपहताश्चान्ये जीर्णमंगेषु भाष्मि

(3) तां१॥ अर्थ—^{१२} हमारे चाहे दृष्टि अलील मत सत्त्व गति का।

— त दृष्टि दृष्टि में भर गया है दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि।

— नहीं दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि।

— दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि ॥२॥

॥१३॥ गोक ॥ न संसारे पुनः च रितमनुपश्यामि कुशलं विपाकः

॥ पुष्यानां जनयति भयं मे विमृशतः ॥ सह द्विपुष्यो धैः चि

॥ दुष्परिग्रहीतं क्षयविषया महातो जायते व्यसनमिवद्वतुं

॥ विषयिणां शृणु ॥ ३॥ अर्थ— उठा दृष्टि पालकं नहीं है

— दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि ॥४॥

— उठा दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि ॥५॥

— दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि ॥६॥

— दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि दृष्टि ॥७॥

॥१४॥ गोक ॥ त्रांतं देश मने कदुर्ग विषमं प्राप्तं न किंचित् फलं ॥

— यत्वा जाति कुला भिमान मुचितं सेवा कृता निष्फला ॥

भुक्तं मानवि वर्जिलं पृथग्गेसाशं कयाकाकवत् ॥ तृष्णे जं
भसि पापकर्मनि रखेनाद्यापि संतुष्यसि ॥ ४ ॥ ४ ॥

ଅର୍ଥ ପୁନ୍ତ୍ରକାଳୀନରେ ଯଦ୍ୟ ଏହାମଧିକାରୀ-ପୁନ୍ତ୍ରକାଳ.

ପୁରାଣାତ୍ମକରେ ଅଧିକ ଦୂରିତାରେ ନେଇଥାଏଇଲା

— दूरदूर अग्रिमा-पुस्तकालय-मुंबई-महाराष्ट्र.

ଶାହାନ୍ତିରାଜାଦା
Chayan

~~ପ୍ରଦୀପ-ବାବୁଙ୍କାନ୍ତିରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ~~ ୧୯୫୫ ମୁହଁନ୍ଦିଆରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟକାଳୀନ ପାଦାଧିକାରୀ

१८०२ ॥ उत्तरार्द्धिग्रंकयाद्धिलितरुं धातागि
देवधिलिको निर्खणः सरिवापतिर्नपलयाय लेनसंतोषि

ताः ॥ मंत्राराधनते परेण मनसा नीतारमशाने निशाः ॥
पादकल्पना तेजि

अर्थ - एष्यत्यर्थयते पञ्चनेत्राणि उक्तं परालग्निः

କୁଳାଳ୍-୫୪ ଲେ ଧର୍ମ-ଧର୍ମଜୀବି-ର ଦେଖାଯାଇଥାଏବୁ

(5)

二三八

कृते किं नास्माभि विगलित विवेके व्यवसिते ॥ यदाद्या
नामग्रेद्रविषमदानि संशगनरां कलं प्लान ब्रिंडे निजगुण
कथापावकमपि ॥ ७ ॥ छ ॥

अ५०

— १८ ऋषिमध्यमध्यत्राप्त्यग्न्यग्न्यात् ॥ ८ ॥
— रुद्रो गच्छ यस्मिन्द्युम्बुद्धे ॥ ९ ॥ वर्षे अजो एव हृषीज्ञाने
— उद्गाम्ने च रुद्रचानि वर्णे यावति निरुद्यवदीक्षा ॥ १० ॥
— वृद्धाम्ने तिथ्यात् ॥ ११ ॥ पर्वते वृद्धज्ञामध्यग्न्यात् ॥ १२ ॥
— तमामहान् ॥ १३ ॥ अव्याप्त्यवृद्धिरुद्धर्षे ॥ १४ ॥ अव्याप्त्यवृद्धिरुद्धर्षे ॥ १५ ॥
— पर्वते वृद्धिरुद्धर्षे ॥ १६ ॥ पर्वते वृद्धिरुद्धर्षे ॥ १७ ॥

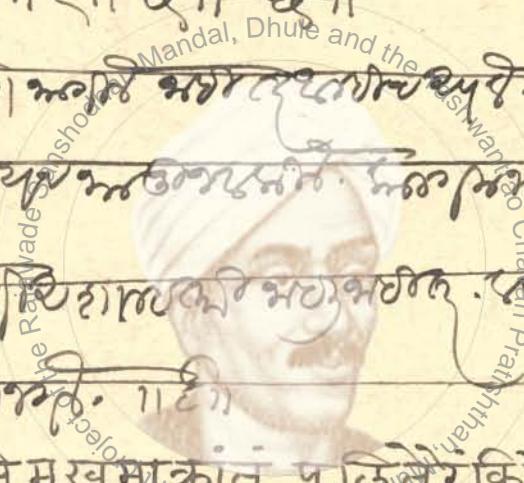
॥ १८ ॥ भोगानभुक्तव्यमेवभुक्ता स्तपोनतस्वयमेव
ततोः ॥ कालोनतायोव्यमेवयाता स्तु गानजीर्णव्यमेव
वजीर्णः ॥ १८ ॥

अ५०

— अग्नेभवति महात्मेव इमानुरुद्धर्षे ॥ १९ ॥ अग्नेभवति
— विश्वदेहेन्द्रियाद्यकान्ति ॥ २० ॥ विश्वदेहेन्द्रियाद्यकान्ति ॥ २१ ॥

— नामना प्रभोः विद्यविदात् त्रिलोकीय विष्णु अमृत
 — भठात् एव इन्द्रादि विष्णु उमे एव लक्ष्मी भज्ञ गाई
 श्लोक ॥ नोगान् भुक्तवयमेव भुक्तं लप्तेन तत्त्वं वयमे
 वलतं ॥ काठोनयातो वयमेव यतं त्रप्पान् जीर्णा व
 यमेव जीर्ण ॥ ६ ॥ द्वि ॥ द्वि ॥

अ५० — ~~मा अन्ते भठात् एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा~~
 — ~~द्वि भठात् एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा~~
 — विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा
 — विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा
 १६० — ~~विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा~~
 — विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा
 १७० — ~~विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा~~
 — विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा
 — विष्णु उमे एव लक्ष्मी विष्णु उमे एव चक्षुं तदा

(8) विकल्प- राजपदीमत्तमा नक्करि दिए गए शब्दों के बारे में
कृतान्त्रिम विवरण दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
१५० निवास भोगेष्व बहु पुराषमानो विगतितो समा-
नाखर्याता सपदिरुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था
नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

उ० — राजपदीमत्तमा नक्करि दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
रुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

१५१ — राजपदीमत्तमा नक्करि दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
रुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

१५२ — राजपदीमत्तमा नक्करि दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
रुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

१५३ — राजपदीमत्तमा नक्करि दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
रुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

१५४ — राजपदीमत्तमा नक्करि दिया गया है। पूर्वी लक्षण अनुभव-
रुद्धो जिविसमाः ॥ रानैर्यच्युत्था नं घनति भिरराधेच तनघने उनहोदुषकाय रनदपिम
रणापायन्यकि लः ॥ १० ॥८॥

(9)

一一

१४० अाशा नामन दि मनोरथ जला तप्पा लंगाकु
ला रागमाहवलि विलर्क विहगा धैर्यद्रुमधंसि नी ॥
भो हावर्ले कडु ज्ञारा लि गहना प्रोत्सुंगचिंतावयी लस्या-

अन्यथा विषयविडं बन
अन्य

(10)

अवरथंयातारश्चिरतरमुषिलापीविषया वियोगेकोभद
रस्यजलिनजनोयस्वयममुने ॥ व्रजंलस्वातंस्यादुतुल
परितापायमनसः स्वयंस्वपत्ना द्येते शमसुखमनंतरं
विदध्यति ॥ ३२ ॥ ६७ ॥

(11)

॥६॥

श्रीपदमध्यक्षम् । विमलेन्द्रे प्रभु उच्छिवीपुराण
 दुल्लभमेद्वन्द्रे उमे प्रतिं द्वार्गाद्यद्वा ।
 त्रिवेद्वे । हारलग्नमविधिर्ज्ञानम् । एष
 इश्वरात्माते शशिग्रन्थात्मात्मात्मा ।
 इमात्मे । वै विमलेन्द्रे शशिग्रन्थात्मा । अस्मिन्मनः ।
 इमेद्वन्द्रेभ्यो प्रथमात्मा । नरस्त्रै उपर्युक्तम् ।
 प्रथमात्मा । फूलेद्वन्द्रेभ्यो प्रथमात्मा ॥ १३ ॥
 श्लोः । ब्रह्मसानविवेकनिर्मलविद्यः कुवयहोदुष्करं । ॥
 यं मुमुक्षुयपि भाग्यात्यपि धनमेकाततो निरस्पृहाः ॥
 संप्राप्तानिषुरा न संप्रतिनियं प्राप्तो दृष्टिप्राप्तयो ॥
 वाचमात्रपरिमहात्म्यप्यपिवयं यकुं न लानिक्षमाः ॥
 (३) ॥ १३ ॥
 दुल्लभमेद्वन्द्रेभ्यो मनद्वन्द्रे । नरस्त्रै । प्रथमात्मा ।
 द्वन्द्रे । वै विमलेन्द्रेभ्यो मनद्वन्द्रे । नरस्त्रै । नरस्त्रै ।
 द्वन्द्रेभ्यो । वै प्रथमेन्द्रेभ्यो मनद्वन्द्रेभ्यो ज्ञानद्वन्द्रेभ्यो ।

१०. छुलीम्भुरेहात् ॥ उग्रिम्भानभस्युभयोः ॥
 २०. दण्डिक्षीवेदाप्तम् ॥ विभूतिपुराम्भान्मुभयोः ॥
 ३०. दक्षद्वामयोः ॥ दण्डिउपमानवेष्टम्भान्मुभयोः ॥
 ४०. ताम्भिरप्तिर्थान् ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 ५०. दक्षुधान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 ६०. चार्यावान्शोदीर्घान् ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 ७०. कृष्ण ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 ८०. प्रादृष्मन्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 ९०. दृष्टि ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥ उग्रिम्भान्मुभयोः ॥
 १००. अन्यानांगि रिकंदरघुवसतां ज्योतिः परंधाय
 यतां आनंदाश्रुकणान् पिबंलिशकुनानिः शंकमे
 के शयाः ॥ अस्माकं लुभनोरथो परचित्प्रासा
 दवापीति ऋषिकाननकोटिकोटुकजुषामा
 युः परदीयते ॥ १४ ॥ ८८ ॥
 ११०. अन्यानांगि उग्रिम्भान्मुभयोः ॥

(13)

۱۱۹

५३० मिथ्याशानं तदपिनिरसमेकवारं शयाचभुपरि
जनो निजदेहमात्रं ॥ वर्णं सुजिर्ण शतखं उमर्द्यकं था
हाहातथापी विषयान्तजहाविचेतः ॥ ३५ ॥

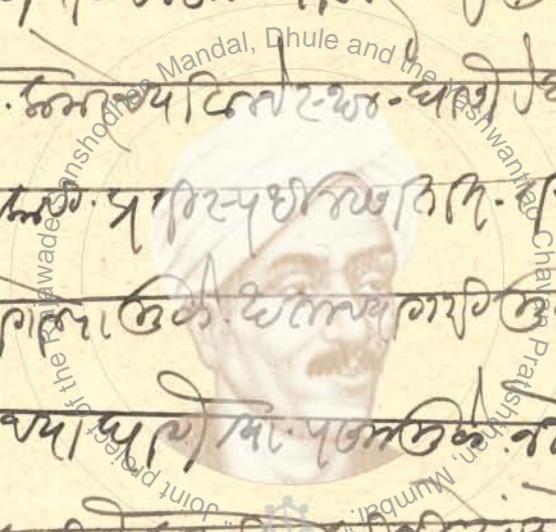
अ८० ~~विष्णुमित्राम् अनुभूमित्रि ग्रन्थानिवाचना एवं~~
~~विष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना एवं विष्णुमित्राम् ५६~~
~~द्वादशविष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना एवं विष्णुमित्राम् ५७~~
~~द्वादशविष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना एवं विष्णुमित्राम् ५८~~
~~द्वादशविष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना एवं विष्णुमित्राम् ५९~~
~~द्वादशविष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना एवं विष्णुमित्राम् ६०~~

५४० स्त्रो मां संस्थाप्ती कनककठेशा वित्युपमिथा
मुखं कठेभागारं तदपिचराशाकं न दुष्टिलं । इत्वं मुने
लक्ष्मीनंकरिवराशिरस्पर्धिजघनं मुहु निर्घरपं कवि
जनविशेषो द्वौ द्वौ गुरुस्तक्षलं ॥ ३६ ॥ ३६ ॥

भरपुरामि ग्रन्थानिवाचना ॥ रवरन्म् न उधार्ण्य कर्त्तव्य ॥
द्वादशविष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना ॥ रवरन्म् न उधार्ण्य ॥
विष्णुमित्रामि ग्रन्थानिवाचना ॥ रवरन्म् न उधार्ण्य ॥

(15)

लोहराम यादगिरी पवन चंद्रमा. दूजे गिरावंट हैं देखने
युक्ति कर. दृग्दशी लोहराम याद- न जो देखा दृश्यता लोहराम
याद- याद वेष्टने करने. यादगिरी चंद्रमा देखने कुछ नहीं
लोहराम यादगिरी पवन चंद्रमा उमड़ी लोहराम- १५-
कुम्हा याद- कुम्हा याद दिलो- २४- याद- याद दिलो- ३५-
रामराम- १५- याद- याद दिलो- २४- याद- याद दिलो- ३५-
कुम्हा यादगिरी लोहराम- याद- याद दिलो- २४- याद- याद दिलो-
राय दिलो- २४- याद- पवन चंद्रमा न राम पवन चंद्रमा देखने
दूजो- १५- दूजो- १५- पवन चंद्रमा न राम पवन चंद्रमा देखने
दूजो- १५- दूजो- १५- पवन चंद्रमा न राम पवन चंद्रमा देखने
दूजो- १५- १५- दूजो- १५- दूजो- १५- दूजो- १५- दूजो- १५-
ये रमं लिन रास्ते क मिलता- क थं न वे भाग-
अं- पवन चंद्रमा न राम पवन चंद्रमा- पवन चंद्रमा

(16)

~~३ महाराष्ट्र. यशविलाली देशपांडे असंघ नवरात्रि. घटेहास.~~

~~कर्म संघ. अम. गुजराती विजयनाथ नाथो. वेळा उत्तर. त्रिप्पे.~~

~~विजयनाथ मालवी असंघ नवरात्रि. वेळा उत्तर. कर्म संघ.~~

~~देशपांडे. २१९७१। छुट्टी.~~

१००° अजान न्ना हात्यं विश्वाविश्वारामाणि व्र
दहने. ॥१८॥ मिनो प्यद्वावा विश्वायुत मआ
तिदिश्विनं ॥ विजानं ताप्यते. व्रयमिहविप
ज्ञात्कजन्दिका नमुचामः कमान्नहहगहना.
मोहमहीमा ॥१९॥ ॥

१०१° एम्प्रेस्सन. परामा ग्र. १८८५- द्वन्द्वाम्-

दीर्घि. तज्जर्वला अज्ञानामिक्षक्षणि ॥

त्रिपद्वावा विश्वायुत मआ विश्वारामाणि ॥

उत्तराम्बास विश्वायुत मआ विश्वारामाणि ॥

त्रिपद्वावा. त्रिपद्वावा. विश्वायुत मआ ॥

(15)

(१७)

१

३६) एवं देवदूतः लोकान्तरस्य इत्यामर्हतः याचि
 ३७) तु गवेभयुताः सतोमभिमताः सख्यातिगा-
 संपदः कल्पाणीदर्शितः वयश्चनवसीत्यज्ञानमृदा-
 जनः ॥ मत्वा विश्वमनश्चरंनिविश्वे संसारका-
 रायहेसंदृश्यदणामंगुरुतदरित्यतं धन्यरक्षुत्यन्य-
 र्यति ॥ २९ ॥ ५८ ॥

३८) — ~~उद्देश्यकृतिप्रयत्नम् कर्मद्वये चेताप्रकृत्य~~
 ३९) ~~प्राजाप्रभाव यज्ञम् वर्णम् अप्यप्यन्ते-~~
 ४०) ~~प्रयत्नम् कर्मद्वये चर्यावै ॥~~
 ४१) ~~महो उद्देश्यकृतिप्रयत्नम् कर्मद्वये~~
 ४२) ~~वर्णम् कर्मद्वये चर्यावै ॥~~
 ४३) ~~चर्यावै उद्देश्यकृतिप्रयत्नम् कर्मद्वये~~
 ४४) ~~वर्णम् कर्मद्वये चर्यावै ॥~~
 ४५) ~~या प्रकारकर्मविषयस्वेवनाम्यदुर्वर्णनदाता~~

अथयाजदैन्यदुषणं अतायांचनेदीनपणकर
प्याचिदुषणेत्यउघडकरिलो-॥

४८० दीनांदीन मुख्ये ख्यथैव शिथुके राक्षजि पर्ण
बरा कोशाद्विः द्युधि लैनिरं नवि धुरादृश्ये लचेंद्रे
हिन्नि ॥ यांत्याभंग भये न गद गद गल त्रुव्यदि
लि नादनरं कोदे हि लियदे रचद धुञ्जन ब्रह्मार्थमन्
स्त्रीजनः ॥ २० ॥ ६५ ॥

~~यदि एक विद्युत का विद्युतीय प्रवाह असर नहीं होता।~~

ବୁଣି ଦୁଆ ମାତ୍ର ଜାନ କରି. ସେହିମାତ୍ରିଲାଇ କିମ୍ବା

गुरुभृत्या-संस्कृतालिङ्ग-विद्या-

~~ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ - ମୁଦ୍ରଣ କମିଶନ - ମୁଦ୍ରଣ କମିଶନ~~

~~दिल्ली-मुख्यमंत्री. दिल्ली-मुख्यमंत्री.~~

କୁମାରପତ୍ରାଦିଗୁଣା. କୁମାରପତ୍ରାଦିଗୁଣା.

~~କୁମାର-ପୂର୍ବତୀନାନ୍ଦିନୀ(ଶ୍ରୀ)~~

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୱରୀପାତ୍ରଙ୍କାଳୀନୀମାତ୍ର. ୧୯୧୧

(19)
अभिसलमहामानयंथि भद्रपदियसीगुरुत
रघुपदामां भाजस्युद्धन्दं चंद्रीका विपुलवि
क्षेत्रजावहीविलानकुण्डरिका जडरपि
इरिदुःपुरेयंकरोति विउवनं ॥२१॥

~~यजप्रमधरुद्धया गोवे च गव्यप्रिया द्वारा~~

~~गोल्डुमार्फ उत्तराय तेजस्विनिर्वाहनम्~~

~~क्षेत्रज्ञानं विश्वामित्रं विश्वामित्रं~~

~~विश्वामित्रं विश्वामित्रं विश्वामित्रं~~

— — —
— — —

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com